

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΡΧΗΓΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

22-03-2022

Σας ευχαριστούμε που παρευρίσκεστε στη σημερινή εκδήλωση, συμμετέχοντας σε μια σημαντική χρονική στιγμή για την Αστυνομική Οικογένεια, μια χρονική στιγμή, που συνιστά κομβικό ιστορικό σημείο στην πορεία της, καθώς για πρώτη φορά παρουσιάζεται μια αξιόλογη και ιδιαίτερως σημαντική προσπάθεια καταγραφής της ιστορίας του αστυνομικού θεσμού, επ' ευκαιρίας της συμπλήρωσης των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση.

Η καταγραφή και αποτύπωση του ιστορικού βηματισμού του αστυνομικού θεσμού παρουσιάζει μια πολλαπλή εννοιολόγηση, με κυριότερη την ανάδειξη της αποστολής και του σκοπού αυτού, αλλά και τη διερεύνηση της σύνθεσης της ουσίας του με έννοιες και κοινωνικές ή ατομικές αξίες, οι οποίες ωριμάζουν σταδιακά κατά τη γέννηση του Ελληνικού Κράτους και αποδεικνύουν την παράλληλη αναγκαιότητα της ύπαρξης του αστυνομικού θεσμού ως συνεκτικού κρίκου με την ύπαρξη ενός υγιούς κοινωνικού συνόλου και της ασφάλειας των μελών αυτού.

«Αναζητώντας τον ένοχο και επιβάλλοντας την τάξη – Η αστυνομία σε αναζήτηση ρόλου τα χρόνια του Αγώνα της Ανεξαρτησίας»

Ένας τίτλος περιεκτικός εννοιών. Εννοιών που νοηματοδοτούν τη σημασία της αποστολής του αστυνομικού θεσμού, ενώ παράλληλα με ευρηματικό τρόπο τον διασυνδέει με την περίοδο των ένδοξων ετών της δεκαετίας 1821-1830.

Ονοματικοί και ρηματικοί τύποι συνθέτουν, γραμματολογικά και συντακτικά, έξυπνα, έναν τίτλο αντάξιο του ιδιαίτερως επιμελημένου καταγεγραμμένου περιεχομένου.

Ένοχος, τάξη, αστυνομία, αναζήτηση, Αγώνας και Ανεξαρτησία. Παρατίθενται με σειρά που δημιουργεί αλυσιδωτούς εννοιολογικούς συσχετισμούς, ενώ προβάλλουν το ουσιαστικό νόημα της αποστολής του αστυνομικού θεσμού, ο οποίος εκκινεί από την ανάγκη για επιβολή της τάξης και της ασφάλειας, σε περίπτωση καταπάτησης των κανόνων δικαίου και νομιμότητας από τα μέλη ενός κοινωνικού συνόλου και καταλήγει στη στήριξη του οικοδομήματος του Κράτους και του Έθνους στα χρόνια της νεοελληνικής ιστορίας, στην απαρχή συστάσεως του Έθνους μας.

Αναζητώντας και επιβάλλοντας.

Από την άλλη, οι ρηματικοί τύποι που παρατίθενται στον τίτλο, μετουσιώνουν τη διάσταση των ενεργειών του ενστόλου προσωπικού κατά την επιβολή της τάξης και της ασφάλειας, που είναι η αναζήτηση της νομιμότητας και η επιβολή αυτής με σκοπό την αντιμετώπιση κάθε φαινομένου παραβατικότητας, εναρμονιζόμενοι με κανόνες δικαίου, ισονομίας, ισότητας και σεβασμού των δικαιωμάτων των μελών κάθε κοινωνικού συνόλου.

Εύστοχα, ο ιστορικός μας συγγραφέας, επιστήμονας και ακαδημαϊκός Θανάσης Χρήστου αναφέρει ότι:

«οι έννοιες της τάξης, της ασφάλειας και της καταστολής αναδύθηκαν από τη στιγμή που μία σειρά ετερόκλητων μεταξύ τους κοινωνικών, οικονομικών και

πολιτισμικών συνθηκών οδήγησαν αδήριτα στη συσσωμάτωση και δόμηση των πρώτων κοινωνικών μορφωμάτων», ώστε να καταλήξει:

«Ως εκ τούτου, προέκυψε ως αναπόφευκτη ανάγκη για τη διατήρηση της ευταξίας, της αξιοπρέπειας και της ασφάλειας μιας πολιτείας ο αστυνομικός θεσμός... η προστασία της πόλης εδράζεται ενδελεχώς πάνω στο δίκαιο, με αποτέλεσμα η εμφάνιση του θεσμού της αστυνομίας να συνδέεται άρρηκτα με τη γέννηση του δικαίου και κατ' επέκταση με την οργάνωση και τη λειτουργία των πρώτων πολιτειακών σχηματισμών, μέσα σε ένα άρτια οργανωμένο και εποικοδομητικό δικαιοκτικό περιβάλλον».

Διατρέχοντας το σύγγραμμα ως προς το ιστορικό του περιεχόμενο πραγματοποιείται ένας παραλληλισμός του παρελθόντος και της αφετηρίας εμφάνισης του αστυνομικού θεσμού στο ελληνικό έθνος, με το σήμερα, το οποίο αναπόφευκτα οδηγεί σε δύο βασικές διαπιστώσεις την αναγκαιότητα ύπαρξης του αστυνομικού θεσμού ως άμεσα συνδεδεμένου με την ύπαρξη και επιβίωση ενός κρατικού κοινωνικού σχηματισμού, και την αναγκαιότητα εμβάθυνσης στο εννοιολογικό περιεχόμενο του θεσμού της Αστυνομίας ως αποσαφηνιστικού της αποστολής και του σκοπού του αστυνομικού οικοδομήματος έως σήμερα.

Από το 1821, όπου εμφανίζονται τα πρώτα ψήγματα οργάνωσης των κρατικών θεσμών και μεταξύ αυτών και της αστυνομίας, και σε μία ιστορική διαδρομή, όροι όπως έφορος αστυνομίας και πολιταρχία επικρατούν και υποδηλώνουν την ωρίμανση των κοινωνικών συνισταμένων για την ίδρυση ενός συγκεκριμένου φορέα, που θα υπηρετεί την αποστολή του αστυνομικού θεσμού.

Έτσι, το 1822 ιδρύεται το Μινιστέριο/Υπουργείο της Αστυνομίας, με σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής προς όφελος της επανάστασης και του ελληνικού έθνους. Για πρώτη φορά αποδίδονται βαθμοί, οι οποίοι διασώζονται έως σήμερα και δείχνουν την αντοχή τους μέσα στον χρόνο, αλλά και την ιστορική, κοινωνική και πολιτική νοηματοδότηση που έχουν λάβει έως σήμερα. Γενικοί Αστυνόμοι, Αστυνόμοι και Υπαστυνόμοι είναι οι πρώτοι βαθμοί, οι οποίοι διαβαθμίζονται και σε σχέση με τις χωρικές τους αρμοδιότητες.

Η αναγκαιότητα οργάνωσης της αστυνομίας κατά τα επαναστατικά χρόνια και η σημασία του σκοπού της περιγράφεται σε αδρές γραμμές εγγράφου του Προέδρου του Εκτελεστικού προς τον Πρόεδρο του Βουλευτικού με σκοπό τη λήψη απόφασης για την ψήφιση σχεδίου νόμου οργάνωσης της αστυνομίας, ο οποίος και ψηφίστηκε την 30^η Απριλίου 1822.

Στο συγκεκριμένο, λοιπόν, έγγραφο αναφέρεται: *«Η κατ' επαρχίαν και πόλιν αστυνομία είναι εν των αναγκαιοτέρων αντικειμένων της προσοχής της Διοικήσεως, καθότι είναι ένα από τα μέρη της δημοσίας εξουσίας, άνευ της οποίας η Διοίκησις είναι φαινόμενον μάλλον ή πράγμα ως προς το έθνος· δι' αυτό τούτο είναι ανάγκη και να οργανισθή το ολιγορώτερον».* Τον Δεκέμβριο του 1829 ψηφίστηκε ο πρώτος *«Κανονισμός της Αστυνομίας και των καθηκόντων αυτής»*, συνδέοντας την οργάνωσή της με την αντίστοιχη κρατική οργάνωση και διοίκηση.

Ιδιαίτερες προσωπικότητες διατελούν ως Υπουργοί του Υπουργείου Αστυνομίας και σταδιακά αναβαθμίζουν τις αρμοδιότητες αυτού. Λάμπρος Νάκος, Ανδρέας Μεταξάς, Αινιάνας Γεώργιος, Γρηγόριος Δικαίος Παπαφλέσσας, Δημήτριος Δεσύλλας, Αναστάσιος Λόντος, Ανδρέας Ζαΐμης και άλλοι, χτίζουν με τη δράση τους και ανορθώνουν τον αστυνομικό θεσμό, δημιουργώντας ισχυρά ερείσματα νομιμότητας.

Το σύνολο των επαγγελματικών μας προγόνων και η αξιοσύνη τους σε σχέση με την παρακαταθήκη που μας κατέλειπαν, συνιστούν τον πρόδρομο επαγγελματικό μας πλούτο, ενώ οι αξιόλογες προσωπικότητές τους στα χρόνια της Επανάστασης αποδεικνύουν τη βαρύνουσα σημασία που είχε ο θεσμός της αστυνομίας για την οργάνωση και τη συγκρότηση του Κράτους.

Διατρέχοντας τις σελίδες του αξιόλογου ιστορικού συγγράμματος, αποδελτιώνονται οι βασικές αξίες και αρχές του αστυνομικού θεσμού, οι οποίες εκκίνησαν την ωρίμανσή τους κατά τα χρόνια της επανάστασης, ώστε να δημιουργήσουν ισχυρό κράτος δικαίου και να τιμήσουν τις υψηλές αξίες και αρχές, που γεννώνται στην Αθήνα του 5^{ου} αιώνα π.Χ.

Ισονομία πολιτών, κοινή ευταξία, εσωτερική και εξωτερική ευταξία, αξιοπρέπεια, ασφάλεια, καλή αρμονία, δικαιοσύνη και χρηστοθήθεια είναι έννοιες, που συνιστούν οδηγό κοινωνικής σωφροσύνης, νομιμότητας και κοινωνικής ισορροπίας. Η κοινωνική τους χροιά επηρεαζόμενη από ευρωπαϊκές πνευματικές, φιλοσοφικές και δικαιοσύνη καταβολές και από την ευρωπαϊκή κοινωνική ωρίμανση αναδεικνύει τον ουσιαστικό ρόλο τους στη σύσταση του κράτους και του έθνους.

Κατά τη δεκαετία, την οποία πραγματεύεται το ανά χειράς σύγγραμμα, και συγκεκριμένα στα μέσα του 1830 μπορεί κανείς να βρει πρόδρομα χνάρια του Σώματος της Ελληνικής Χωροφυλακής, όταν ο Καποδίστριας συγκροτεί την «Εκτελεστική Δύναμι Πελοποννήσου» ή «Πολιτική Φρουρά» και ειδικότερα μια πεντηκοσιαρχία στο Άργος με επικεφαλής Γενικό Αρχηγό της Εκτελεστικής Δύναμης στην Πελοπόννησο και τη Σπάρτη, τον Γιάννη Μακρυγιάννη, με σκοπό την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας.

Ήδη από το 1830, και επίσημα το 1833, το Σώμα της Χωροφυλακής κάνει την εμφάνισή του αλληλένδετο ως προς το σκοπό του με τη διατήρηση της ασφάλειας και την επιβολή της ευταξίας. Έφορος Αστυνομίας, Υπουργείο Αστυνομίας, Πολιταρχία, Πολιτική Φρουρά, Χωροφυλακή, Αστυνομία Πόλεων, Ελληνική Αστυνομία, όροι που χρησιμοποιήθηκαν και χρησιμοποιούνται διαχρονικά, για να προσδιορίσουν ονοματολογικά σχηματισμούς οργανικών μονάδων προστασίας του πολίτη και της κοινωνίας.

Σήμερα η Ελληνική Αστυνομία συναντά το παρελθόν της και τον πολιτισμό της και προβάλλει πιο ισχυρή, καθώς συνδέεται με τις ρίζες της, αφουγκράζεται την κληρονομιά της, συνειδητοποιεί την αποστολή και το σκοπό της. Μετατρέπεται σε μία σύγχρονη αστυνομία, ακολουθώντας ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα, προσαρμόζεται στις σύγχρονες κοινωνικές απαιτήσεις, θέτει ως πρωτεύοντα στόχο της την εμπέδωση του αισθήματος της εσωτερικής ασφάλειας και την προστασία του πολίτη, ενώ παράλληλα συμβάλλει καθοριστικά στην ευημερία και την ανάπτυξη της κοινωνίας μας.

Κύριες και κύριοι,

Η συγκεκριμένη ιδιαίτερως εξαιρετική προσπάθεια του Θανάση Χρήστου συμπληρώνει με την ιστορική της ματιά - η οποία θα συνεχίσει και θα συντροφεύει την Ελληνική Αστυνομία με επόμενους ιστορικούς τόμους - την ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας και συνδέει την ίδρυση της Χωροφυλακής και της Αστυνομίας Πόλεων με ένα ένδοξο ιστορικά παρελθόν, που ιχνηλατείται επισταμένως, ενώ προσφέρει μια ιστορική συνέχεια ιδιαίτερης σημασίας.

Το παρελθόν μας και η ιστορική πορεία του αστυνομικού θεσμού, και των σημαινόντων εννοιών που εμπεριέχει, δεν μπορεί να νοηθεί αποκομμένο από το σήμερα. Χρέος μας είναι να το αναδείξουμε και να το διατηρήσουμε.

Η επαφή με τις ρίζες μας, και η κατανόηση της αποστολής μας και των θεμέλιων λίθων του οικοδομήματος της Αστυνομίας, προσδίδει προστιθέμενη αξία στο έργο που επιτελούμε, μας επιτρέπει να κατανοήσουμε το βαθύτερο νόημα του αστυνομικού δικαίου και των εφαρμοστέων δικαιοϊκών κανόνων, ενώ διανοίγει το δρόμο για τη συν-αντίληψη της κοινωνικής προσφοράς των αρμοδιοτήτων μας.

Το συγκεκριμένο ιστορικό σύγγραμμα χρειάζεται να αποτελέσει κτήμα κάθε αστυνομικού, αλλά και πολίτη, καθώς συνιστά χρέος μας η κατανόηση των ριζών μας, συνιστά χρέος μας η κατανόηση του σκοπού του εμβλήματός μας. Αναμένουμε από την Πανεπιστημιακή Κοινότητα την περαιτέρω επιστημονική και ακαδημαϊκή εμβάθυνση στον αστυνομικό θεσμό και την ιστορική του πορεία μέσα στο χρόνο, με συμπεράσματα που θα διανοίξουν το δρόμο της εξωστρέφειας για την Αστυνομία, καθώς θα διασαφηνίζεται πλέον η αναγκαιότητα διασύνδεσης του αστυνομικού θεσμού με την κρατική συνοχή και εθνική ακεραιότητα.

Ως Αρχηγός του Σώματος, θα ήθελα να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τον Πρόεδρο και τα έγκριτα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Πολιτιστικού Κέντρου Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς επέβλεψαν και συνέβαλαν τα μέγιστα, μεριμνώντας για την έκδοση του εξαιρετικού ιστορικού συγγράμματος, με μοναδικό σκοπό την ανάδειξη της ένδοξης ιστορίας του Σώματος.

Είμαι πεπεισμένος ότι θα συνεχίσετε με την ίδια θέρμη και τον ίδιο ζήλο, το έργο σας και την προσφορά σας, βρίσκοντας όλους εμάς συμπαραστάτες και υποστηρικτές σας.

Ευχαριστούμε τον αξιόλογο ιστοριογράφο και ακαδημαϊκό κ. Θανάση Χρήστου για την αδιαμφισβήτητη εξαιρετική συγγραφή και την ιστορική του ματιά.

200 χρόνια συνεχίζουμε να προσφέρουμε στον πολίτη.

200 χρόνια συνεχίζουμε να προσφέρουμε στο Κράτος.

200 χρόνια συνεχίζουμε να διαφυλάττουμε την εσωτερική και εθνική μας ασφάλεια, δομώντας ένα Σώμα σύγχρονο για ασφαλείς πολίτες!

«Αναζητώντας τον ένοχο και επιβάλλοντας την τάξη. Η αστυνομία σε αναζήτηση ρόλου τα χρόνια του αγώνα της ανεξαρτησίας».

Εξαιρετικό!

Καλή Ανάγνωση!

Σας ευχαριστώ!